

2019/066

TT

ONTVANGEN 25 SEP. 2019

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Hogeschool Inholland
t.a.v. het College van Bestuur
Postbus 93043
2509 AA DEN HAAG

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum **25 SEP 2019**
Betreft Besluit macrodoelmatigheid associate degree-opleiding Maintenance

Onze referentie
16665794

Uw brief van
10 juli 2019

Uw referentie
190710 HdD

Bijlagen
1

Geacht college,

Met uw brief van 10 juli 2019, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 15 juli 2019, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de associate degree-opleiding Maintenance als bekostigde opleiding te verzorgen in Alkmaar.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 11 september 2019, kenmerk 2019/066, positief geadviseerd over uw aanvraag. Het advies van de CDHO dat integraal onderdeel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op de advisering van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de associate degree-opleiding Maintenance als bekostigde opleiding te verzorgen in Alkmaar.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO, concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het genoemde advies van de CDHO.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, zevende lid, van de WHW, vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van het besluit is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs. Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO over onderhavige opleiding een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit, adviseer ik u zo

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO Bezwaarschriftencommissie, Postbus 30205, 2500 GE Den Haag. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.duo.nl/zakelijk onder 'Oneens met Duo'.

spoedig mogelijk een aanvraag voor een toets nieuwe opleiding in te dienen bij de NVAO. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van a-Croho. Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met registersho@duo.nl.

Onze referentie
16665794

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de Inspectie van het Onderwijs, DUO-Groningen en de Vereniging Hogescholen.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

F.A. Hofman

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 28
2514 JK Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

OCW Advies nieuwe opleiding

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nieuwe opleiding InHolland deeltijd en voltijd hbo Associate degree Maintenance Alkmaar	2019/066	11/09/2019

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Op 15/07/2019 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van InHolland om de hbo Associate degree Maintenance als bekostigde opleiding te verzorgen te Alkmaar (brief van 10/07/2019 met kenmerk 190710 HdD). Op 05/08/2019 heeft de commissie om aanvullende informatie verzocht. De aanvraag was op 10/09/2019 voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van InHolland om de hbo Associate degree Maintenance als bekostigde opleiding te Alkmaar te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de hbo Associate degree Maintenance in Alkmaar aanbieden. Het gaat om een Nederlandstalige hbo Associate degree in het Croho onderdeel Techniek. De opleiding omvat 120 EC en wordt in voltijd- en in deeltijdvorm aangeboden. De voorgenomen Ad is gericht op zowel technische als bedrijfskundige aspecten van planmatig onderhoud van machines en installaties en daarnaast is er aandacht voor innovatie, duurzame energiebronnen en nieuwe productietechnieken. Aanvrager vermeldt dat de doelgroep van de opleiding mbo-4 afgestudeerden in met name het

technische en economische domein, werkenden en studenten met een havo of vwo diploma betreft.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium a

Aanvrager stelt dat de hbo Associate degree Maintenance aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Aanvrager doet een beroep op de gegevens over de arbeidsmarktperspectieven in het ROA rapport 'De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2022'. Aangezien dit rapport is gebaseerd op de gegevens in ROA's database AIS en deze database de meest geactualiseerde gegevens bevat, verwijst de commissie naar hetgeen hieronder wordt overwogen over het AIS van ROA. Daarnaast verwijst aanvrager naar de factsheet 'Technische beroepen' van het UWV (februari 2018), het visiedocument 'De technische arbeidsmarkt in Noord-Holland' van TechniekRaad Noord-Holland (maart 2018), het SER advies 'Energietransitie en werkgelegenheid; kansen voor een duurzame toekomst' (2018) en het artikel 'De robot als onderhoudsmonteur van de toekomst' van Dr. R. van der Kleij, Prof. dr. J.M. Schraagen en Prof. dr. M.A. Neerinx van TNO in het Tijdschrift voor Human Factors (oktober 2016, jaargang 41 nr. 3).

De commissie is van mening dat binnen ROA's AIS het opleidingstype hbo werktuigbouwkunde het meest relevant is aangezien in dit opleidingstype de verwante Ad's Maintenance & Mechanics en Engineering zijn opgenomen. ROA verwacht voor het opleidingstype hbo werktuigbouwkunde een instroom van 9800 schoolverlaters tegenover 32600 baanopeningen. ROA typeert de toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2022 voor dit opleidingstype als 'zeer goed' en verwacht 'zeer grote' knelpunten in de personeelsvoorziening.

Tabel 1. Arbeidsmarktprognoses opleidingstype hbo werktuigbouwkunde

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 Jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
hbo werktuigbouwkunde	verwachte uitbreidingsvraag tot 2022		5600	8	1.3	hoog
hbo werktuigbouwkunde	verwachte vervangingsvraag tot 2022		27000	40	5.7	erg hoog
hbo werktuigbouwkunde	verwachte baanopeningen tot 2022		32600	48	6.7	erg hoog
hbo werktuigbouwkunde	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2022		9800	14	2.3	laag
hbo werktuigbouwkunde	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2022	0.77				zeer groot
hbo werktuigbouwkunde	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2022	0.77				zeer goed

Bron: ROA, AIS.

Aanvrager verwijst naar de factsheet 'Technische beroepen' van het UWV (februari 2018). Aanvrager beschrijft dat in de factsheet wordt ingegaan op een enquête uitgezet onder HR-professionals begin 2017. Uit deze enquête kwam naar voren dat meer dan de helft van de technische vacatures moeilijk vervulbaar waren. Hierbij zijn voornamelijk vacatures op mbo- en hbo-niveau moeilijk te vervullen. In de factsheet worden verschillende redenen gegeven voor het feit dat deze vacatures moeilijk te vervullen zijn, waaronder het ontbreken van de juiste kwalificaties bij sollicitanten (p. 3). De commissie merkt op dat uit deze bron blijkt dat technische vacatures moeilijk te vervullen zijn.

Vervolgens verwijst aanvrager naar het visiedocument 'De technische arbeidsmarkt in Noord-

Holland' van TechniekRaad Noord-Holland (maart 2018). Aanvrager beschrijft aan de hand van deze bron dat voor Noord-Holland het tekort aan technisch personeel geschat wordt op 1.280 technici per jaar, een toename van 4% ten opzichte van 2017. De TechniekRaad Noord-Holland noemt het tekort aan technici op de arbeidsmarkt onacceptabel hoog (p. 3). In het visiedocument staat specifiek vermeld dat in Noord-Holland de vraag naar afgestudeerden met een technische hbo opleiding de komende jaren zal toenemen (p. 15). De commissie is van mening dat uit deze bron volgt dat er een tekort is en wordt verwacht aan technici in Noord-Holland en specifiek een toenemende vraag is naar technisch hbo afgestudeerden.

Aanvrager verwijst naar het SER advies 'Energietransitie en werkgelegenheid; kansen voor een duurzame toekomst' (2018). In dit rapport staat beschreven dat de werkgelegenheid in duurzame energieactiviteiten de komende jaren verder zal groeien door grote investeringen in nieuwe technologieën (p. 7). In dit verband staat beschreven dat bijvoorbeeld de bouw van windmolens op zee het gevolg heeft dat de vraag naar ingenieurs, ontwerpers en mensen die de windmolens onderhouden toeneemt (p. 22). In het SER advies staat tevens dat de nieuwe banen gecreëerd door energietransitie vaak niet naadloos aansluiten op het huidige werk dat mensen doen en dat de energietransitie kan leiden tot hogere opleidingseisen (p. 7, 32). De SER concludeert in het rapport dat het huidige onderwijs- en scholingsaanbod niet kan voorzien in de extra arbeidsvraag door een geïntensiveerd klimaat- en energiebeleid (p. 57). De commissie is van mening dat het SER rapport een positieve indicatie biedt voor een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen Ad Maintenance.

Aanvrager verwijst daarnaast naar het artikel 'De robot als onderhoudsmonteur van de toekomst' van Dr. R. van der Kleij, Prof. dr. J.M. Schraagen en Prof. dr. M.A. Neerincx van TNO in het Tijdschrift voor Human Factors (oktober 2016, jaargang 41 nr. 3). In deze bron wordt ingegaan op de inzet van robotica door onderhoudswerkzaamheden en wordt vermeld dat robots onderhoudsmedewerkers in staat stellen om werk uit te voeren dat eerst niet of nauwelijks uitvoerbaar was, zoals bijvoorbeeld inspectie vanuit de lucht (p. 14). Aanvrager stelt dat de nieuwe technologische ontwikkelingen ook nieuwe kennis en vaardigheden vragen van onderhoudsmedewerkers. De commissie acht het aannemelijk dat technologische ontwikkelingen invloed hebben op de benodigde kennis en vaardigheden van onderhoudsmedewerkers.

Ten slotte heeft aanvrager een werkveldonderzoek laten uitvoeren door EXPHO en Tien organisatieadvies (juli 2016). EXPHO heeft 16 interviews met relevante werkgevers gevoerd. Aanvrager heeft een overzicht van de functies van deze respondenten en een uitwerking van de interviews bijgevoegd. 4 interviews zijn in de periode van september tot en met november 2014 gevoerd. Met 3 van deze respondenten is op 29 september en 1 oktober 2015 een follow-up interview gehouden om de inhoud van het interviewsverslag te updaten. De overige interviews zijn in de periode oktober 2015 tot en met januari 2016 uitgevoerd. Uit de interviews blijkt dat de respondenten positief staan tegenover het inrichten van een Ad Maintenance, zowel in deeltijd- als voltijdvorm. De commissie is terughoudend om veel gewicht aan dit werkveldonderzoek toe te kennen aangezien de geïnterviewden destijds zijn bevraagd over een Ad Maintenance Gasturbines, Windturbines & Offshore en het voor de commissie onduidelijk is in hoeverre deze inhoudelijke invulling overeenkomt met de voorgenomen Ad Maintenance.

De commissie concludeert op grond van ROA AIS ondersteund door het SER advies 'Energietransitie en werkgelegenheid; kansen voor een duurzame toekomst' en het visiedocument 'De technische arbeidsmarkt in Noord-Holland' van TechniekRaad Noord-Holland dat aanvrager aannemelijk heeft gemaakt dat de voorgenomen Ad Maintenance beantwoordt aan een arbeidsmarktbehoefte.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Aanvrager verwijst ter onderbouwing van de maatschappelijke behoefte naar het artikel 'Trends binnen de Nederlandse onderhoudssector; meer focus op technologische ontwikkelingen' van NVDO in het magazine Total Industrial Maintenance (december 2016 nr. 6, aldaar p. 25). De

commissie is van mening dat deze bron geen blijk geeft van een maatschappelijke behoefte zoals bedoeld in de Regeling. De commissie is daarom van mening dat aanvrager niet heeft aangetoond dat de voorgenomen Ad Maintenance aansluit op een maatschappelijke behoefte.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een arbeidsmarktbehoefte, maar niet op een maatschappelijke behoefte. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 15/07/2019 is op de website van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van InHolland om de hbo Associate degree Maintenance in Alkmaar aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Zienswijzen zijn niet ingediend.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van alle technische Ad's. Daarnaast heeft aanvrager alle ICT gerelateerde Ad's en de Ad's Facility Management, IT Service Management en Bedrijfskunde als verwant aangemerkt. De commissie is van mening dat enkel de Ad's Werktuigbouwkunde, Engineering, Elektrotechniek, Elektrotechniek/ Energietechniek en Maintenance & Mechanics verwant zijn. Hierbij merkt de commissie op dat op 06/06/2019 het Ministerie van OCW positief heeft besloten over het voornemen van Saxion Hogescholen om de Ad Engineering als bekostigde opleiding te verzorgen in Enschede en Deventer. Tevens heeft het Ministerie van OCW op 05/07/2019 positief besloten over het voornemen van Fontys Hogescholen om de Ad Engineering als bekostigde opleiding te verzorgen in Venlo. Deze laatstgenoemde Ad is al in februari 2018 opgestart in het teken van het experiment vraagfinanciering dat niet wordt verlengd.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in verwante bekostigde opleidingen. Er zijn geen onbekostigde verwante Ad's. De instroom in het verwante bekostigde onderwijsaanbod groeide van 136 eerstejaarsstudenten in 2014-2015 naar 247 in 2018-2019.

Opleiding	Instelling	'14-'15	'15-'16	'16-'17	'17-'18	'18-'19
Ad Elektrotechniek (80017)	Fontys Hogescholen (30GB)				12	17
Ad Werktuigbouwkunde (80019)	Fontys Hogescholen (30GB)				29	37
	Saxion Hogeschool (23AH)	5	3	0		
Ad Elektrotechniek/Energietechniek (80123)	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB)			3	4	28
	Hogeschool Rotterdam (22OJ)	34	23	32	44	19
Ad Engineering (80091)	Hogeschool Rotterdam (22OJ)	97	82	89	104	103
	Avans Hogeschool (07GR)					43
Totaal		136	108	124	193	247

Bron: DUO, bewerking ABF

Aanvrager heeft op basis van verschillende bronnen een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding. Aanvrager verwacht dat in 2020 45 studenten zullen instromen, oplopend naar 63 in 2024. Aanvrager verwacht dat 46% van de instroom zich zal inschrijven voor de voltijdvorm en 53% voor de deeltijdvorm. De commissie acht deze prognose realistisch.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen hbo Associate degree Maintenance wordt afgezet tegen de arbeidsmarktbehoefte die bij criterium a aannemelijk is gemaakt, blijkt dat er vanuit de landelijke arbeidsmarkt bezien voldoende ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Vestiging van de opleiding in Alkmaar heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert dat er ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de Ad Maintenance te

realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

Advies aan de NVAO over de naam- en taalkeuze en Croho indeling

De commissie merkt op dat hierboven is geconstateerd dat de voorgenomen Ad Maintenance sterke verwantschap vertoont met de bestaande Ad Maintenance & Mechanics. Omwille van de transparantie van het opleidingsaanbod adviseert de commissie om de naam van de voorgenomen opleiding aan te laten sluiten bij deze reeds geregistreerde opleidingsnaam.

Bovendien heeft de commissie geconstateerd dat aanvrager de Ad Maintenance in het Croho onderdeel Techniek wil indelen. Dit voorstel sluit aan op de indeling van verwante bestaande opleidingen.

De NVAO ontvangt dit advies, zodat zij dit kan opnemen in het informatiedossier voor het panel ten behoeve van de toets nieuwe opleiding.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

criterium a

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte. De arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de opleiding moet dus **altijd** onderbouwd worden. Daarnaast kan de aanvrager er ook voor kiezen om een maatschappelijke en/of wetenschappelijke behoefte aan de opleiding te beschrijven.

criterium b

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien. Hierbij wordt de nieuwe opleiding en de verwachte instroom in de opleiding gerelateerd aan het bestaande verwante opleidingsaanbod. Het instellingsbestuur beschrijft de instroom in het verwante aanbod en de verwachte instroom in de nieuwe opleiding. Aan de hand van die elementen wordt de vraag beantwoord of er ruimte is voor uitbreiding van het opleidingsaanbod met de aangevraagde opleiding.

Advies aan de NVAO over naam- en taalkeuze en Croho onderdeel

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de taalkeuze: het uitgangspunt in de wet is dat een opleiding in het Nederlands wordt aangeboden. De arbeidsmarktbehoefte kan een reden zijn om een opleiding in een andere taal aan te bieden. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst de motivering van de taalkeuze bij Standaard 2 in het Accreditatiekader.

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.

